

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zarządzanie przez cele (ZPC)

cykl szkoleniowo – warsztatowy
realizowany w ramach projektu

**„Modernizacja systemów zarządzania
i podnoszenie kompetencji kadr
poprzez realizację wdrożeń usprawniających
ukierunkowanych
na poprawę procesów zarządzania
w administracji rządowej”**

Historia zarządzania przez cele

- 1954 r. **Peter F. Drucker** w książce „*Praktyka zarządzania*” wprowadza koncepcję zarządzania nazwaną **zarządzaniem przez cele i samokontrolę**.
- *„Skuteczne zarządzanie musi kierować wizję i wysiłek całej kadry kierowniczej ku wspólnemu celowi.”*
- Siła tej techniki wynika z dążenia do maksymalnego zespolenia wysiłków indywidualnych, w wysiłek wspólny, zapewniający pomyślność całej organizacji. Każdy ma wnieść wyraźnie określony wkład w efektywność swojej jednostki organizacyjnej. Jeśli wszyscy osiągną własne cele, tym samym będą zrealizowane cele poszczególnych jednostek, co w efekcie prowadzi do tego, że nadrzędne cele organizacji zostaną zrealizowane.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Praktyka stosowania ZPC

**Zarządzanie przez cele
na przykładzie doświadczeń
administracji publicznej w Wielkiej Brytanii
- program Investors in People**

Praktyka stosowania ZPC

- W Wlk. Brytanii pojawiło się zapotrzebowanie na wymianę dobrych praktyk pomiędzy sektorami prywatnym i publicznym.
- Powstała idea programu (Investors in People), który mógł zostać wdrożony w jak największej liczbie organizacji, niezależnie od tego czym się one zajmują.
- Dzięki temu np. administracja i biznes mogłyby działać wg podobnych standardów.

Praktyka stosowania ZPC

- **Investors in People (IIP)** to popularny w Wlk. Brytanii standard, wdrożony przez prawie wszystkie jednostki administracji publicznej.
- IIP jest programem stworzonym we współpracy brytyjskich instytucji rządowych, niezależnych ekspertów i firm prywatnych.
- Ważną rolę odegrał Department for Education and Employment (DfEE) a także Confederation of the British Industry (CBI), czyli konfederacja pracodawców.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Praktyka stosowania ZPC

Gdzie wprowadzono IIP:

- Biuro Premiera Wlk. Brytanii
- Houses of Parliament
- Ministerstwa
- Urzędy administracji państwowej

Do 2000 r. wszystkie jednostki administracji publicznej miały wprowadzić IIP.

Praktyka stosowania ZPC

- Rządowe instytucje (np. ministerstwa) 98%
- Samorządy /urzędy 74%
- Szkoły 72%
- Zawodowe szkoły 66%
- Wyższe uczelnie 56%
- Służba zdrowia 50%

97% ludzi zatrudnionych w Civil Service (służbie cywilnej) pracuje w organizacjach uznanych jako Investors in People

Praktyka stosowania ZPC

Zaangażowanie

- Organizacja jest zaangażowana we wspieranie rozwoju swoich pracowników.
- Pracownicy są zachęceni do poprawy efektywności swoich działań.
- Pracownicy są przekonani, że ich wkład w organizację jest zauważany i doceniany.
- Organizacja zapewnia równe możliwości rozwoju wszystkim pracownikom.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Praktyka stosowania ZPC

Planowanie

- Organizacja ma plan z określonymi celami i zadaniami, które są zrozumiałe dla wszystkich.
- Rozwój pracowników pokrywa się z celami i zadaniami organizacji.
- Pracownicy rozumieją, w jaki sposób przyczyniają się do osiągnięcia celów i zadań organizacji.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Praktyka stosowania ZPC

Działanie

- Kierownictwo efektywnie wspiera rozwój pracowników.
- Pracownicy uczą się i rozwijają swoje umiejętności podczas szkoleń.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Praktyka stosowania ZPC

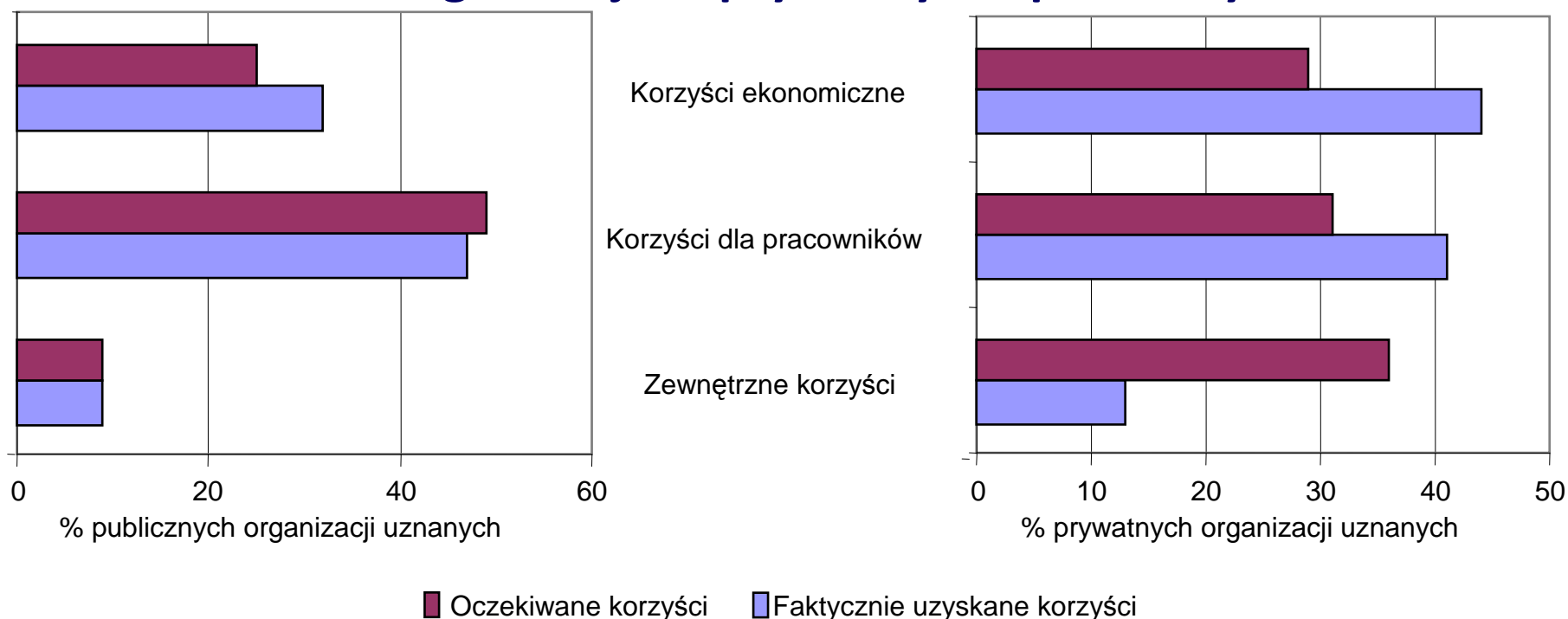
Ocena

- Rozwój pracowników prowadzi do poprawy działania ludzi, zespołów i całej organizacji.
- Pracownicy rozumieją wpływ swojego rozwoju na działania własne, zespołów i całej organizacji.
- Organizacja coraz lepiej kształci swoich pracowników.

Praktyka stosowania ZPC

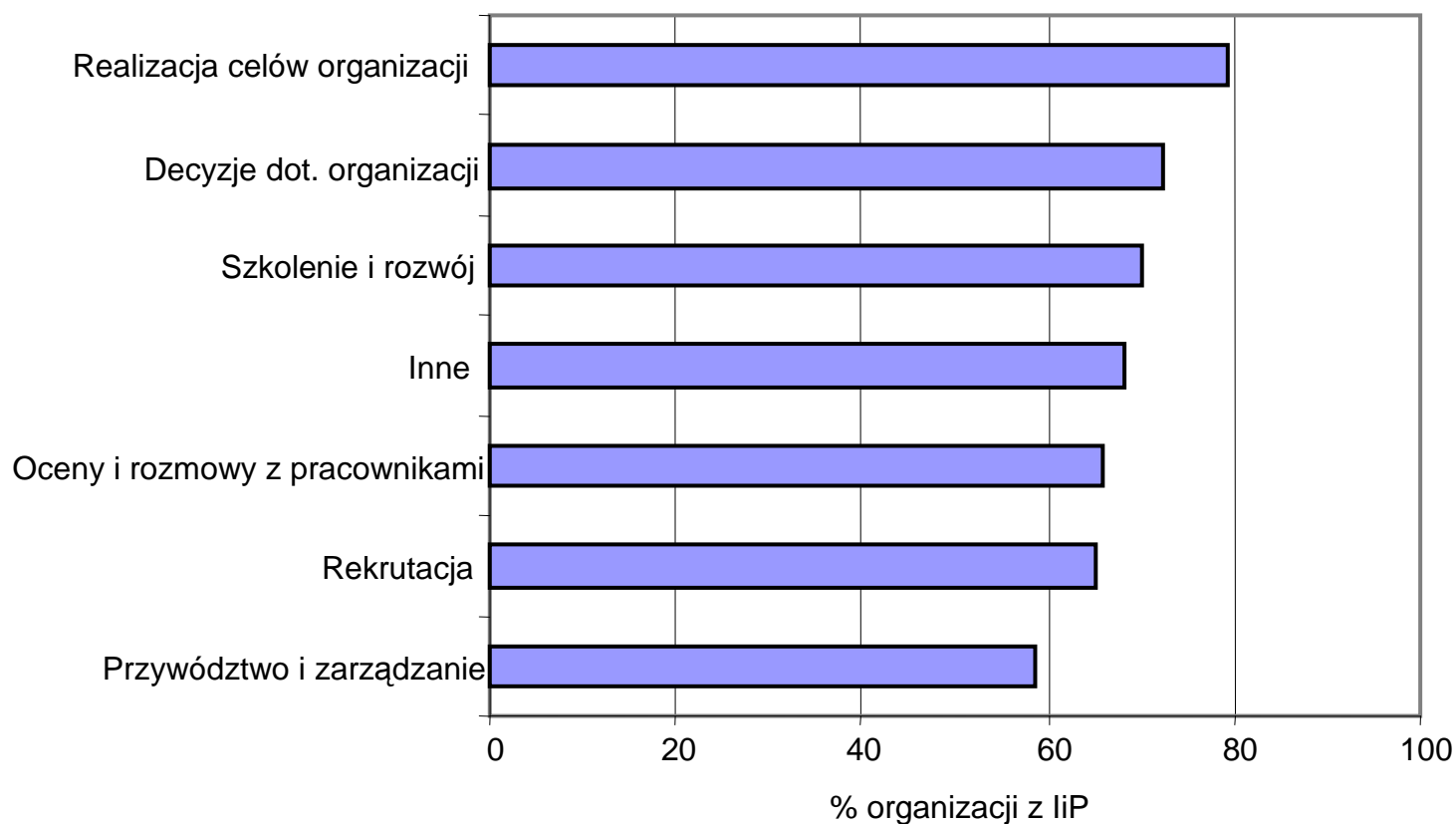
Oczekiwane a rzeczywiste korzyści z wdrożenia IIP w organizacjach prywatnych i publicznych

Praktyka stosowania ZPC

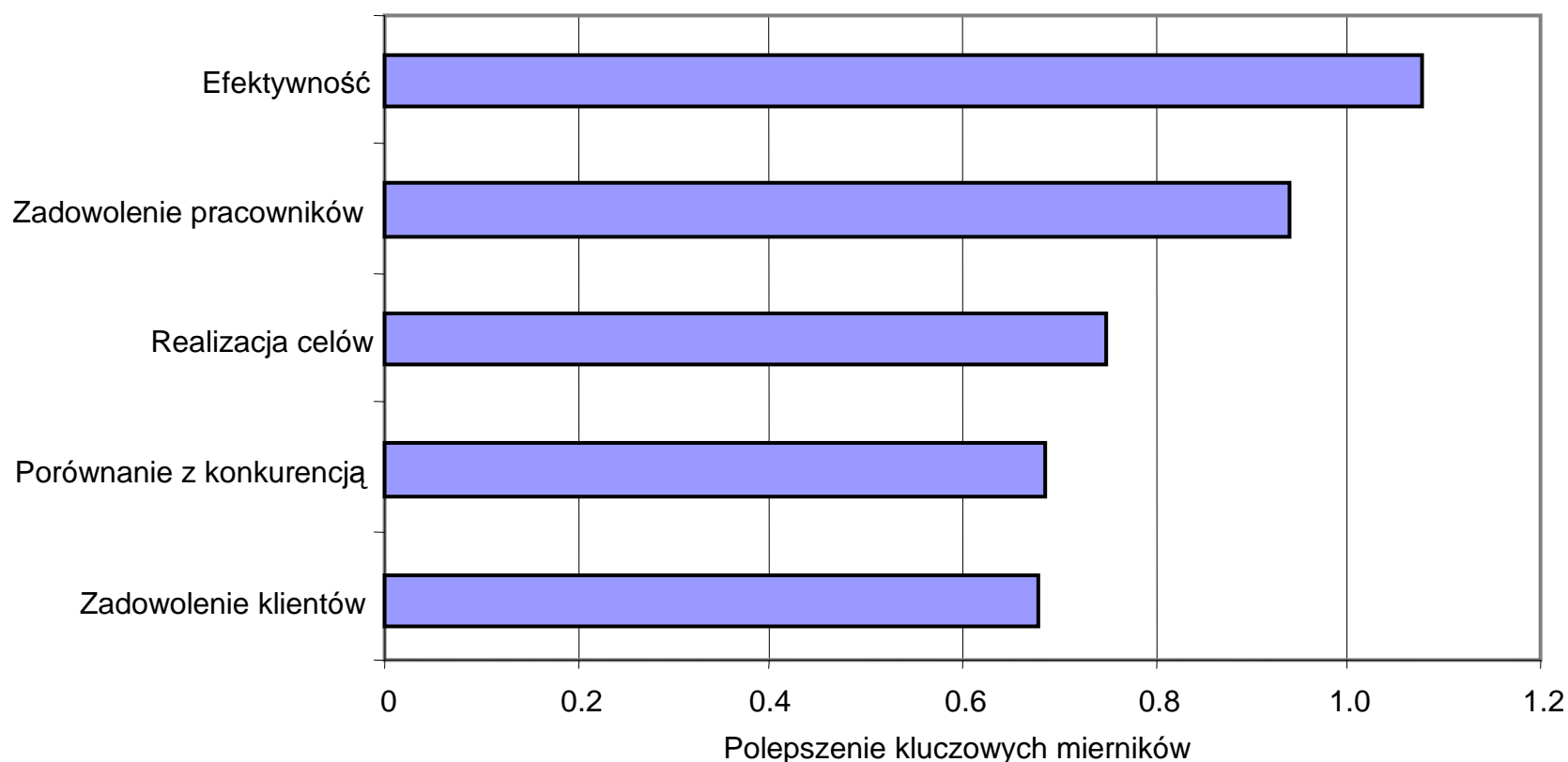
Najczęściej wymieniane korzyści z wdrożenia IIP

Praktyka stosowania ZPC

Najczęściej wymieniane korzyści z wdrożenia IIP
– sektor publiczny

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Praktyka stosowania ZPC

Przykłady wdrażania i stosowania ZPC w biznesie

Praktyka stosowania ZPC

Społeczność

Działania

Ludzie

Finanse

Klienci

Rys. Koło sterujące wg Tesco

Praktyka stosowania ZPC

Firma z branży IT – dostawca usług dla banków

1. Intensywny rozwój firmy w ciągu pierwszych 2 lat.
2. Problem – utrata klientów.
3. Badanie satysfakcji klientów – identyfikacja problemów.
4. Analiza sytuacji.
5. Decyzja zarządu o wdrożeniu ZPC.
6. Ustalenie misji firmy, pierwszej wiązki celów, harmonogramu wdrożeń.
7. Wdrożenie systemu ZPC na niższych poziomach struktury firmy.
8. Analiza pojawiających się trudności.
9. Usprawnienie modelu.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zasady i kluczowe elementy zarządzania przez cele

ZPC stanowi sposób zarządzania organizacją skoncentrowany na realizacji jej strategicznych i operacyjnych celów, poprzez precyzyjne stawianie ambitnych celów strategicznych i ich delegowanie (kaskadowanie), monitorowanie i ocenę stopnia realizacji oraz powiązanie uzyskanych rezultatów z systemem nagród.

Kluczowe elementy

1. Zaangażowanie wszystkich (niezależnie od poziomu w hierarchii organizacji) pracowników w proces zarządzania organizacją.
2. Skuteczne ustalanie celów i planowanie przez najwyższe kierownictwo.
3. Wyznaczanie przez kierowników i podwładnych indywidualnych celów powiązanych z celami organizacji.
4. Znaczny zakres samodzielności w opracowywaniu i doborze środków do realizacji celów.
5. Systematyczna ocena efektywności w odniesieniu do celów.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kluczowe elementy - c.d.

Głównym założeniem ZPC jest przybliżanie celów organizacji do poziomu jednostek organizacyjnych i poszczególnych pracowników. Przyjęta strategia organizacji zostaje przetransponowana na cele główne dla kolejnych obszarów funkcjonowania organizacji lub perspektyw (finansowej, klienta, procesów, rozwoju). Cele główne operacjonalizowane są poprzez cele szczegółowe i wskaźniki realizacji.

Zalety ZPC (1)

Korzyści dla organizacji:

- Formułowanie celów poszczególnych pracowników poprzez "dopasowywanie" ich do celów organizacji.
- Powiązanie celów poszczególnych pracowników z celami organizacji.
- Pracownicy znają cele całej organizacji, wiedzą dokąd ona zmierza.
- Daje szansę wzmocnienia organizacji poprzez osobiste zaangażowanie wszystkich pracowników.
- Każdy pracownik wie czego się od niego oczekuje.
- Zapewnia sprawiedliwszą ocenę działań przez koncentrację na osiągnięciach.
- Uodparnia organizację na liczne i niespodziewane zmiany w jej otoczeniu.

Zalety ZPC (2)

- Zwiększa samodzielność i przedsiębiorczość kadry kierowniczej i podwładnych.
- Wzbudza wśród pracowników działania innowacyjne i proaktywne.
- Kładzie nacisk na pracę zespołową.
- Buduje u pracowników poczucie współodpowiedzialności za organizację.
- Zastępuje kontrolę z "zewnątrz" motywującą samokontrolą.
- Wymusza taktyczne i operacyjne planowanie - jest instrumentem planowania "z dołu do góry".
- Zapewnia większe poczucie integracji i jedności wszystkich pracowników wokół wspólnych celów.
- Stanowi zorganizowane i systemowe podejście do rozwiązywania istotnych problemów rozwojowych organizacji.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Słabości ZPC

- Konieczność akceptacji naczelnego kierownictwa, by skutecznie zastosować ZPC.
- Pracochętność związana z ustaleniem i hierarchizacją celów.
- Koncentracja uwagi na celach konkretnych i wymiernych - niedocenywanie celów niematerialnych.
- Wymagane wysokie kwalifikacje, dojrzałość i kultura kierowników i podwładnych.
- Menedżerowie spodziewający się szybkich efektów rezygnują z wdrożenia ZPC - długotrwały proces implementacji.
- Nacisk na precyzję celów i ich rezultatów.
- Zmienność sytuacji wymusza elastyczność podejścia do celów, ich modyfikację lub rezygnację.
- Dominująca komunikacja pionowa, brak wiedzy o celach innych członków organizacji.

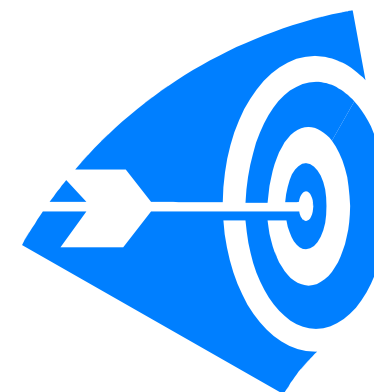

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Pojęcie celu i jego atrybutów

Cel to opis stanu oczekiwanego,
docelowego, to dążenie do osiągnięcia,
pewnej trwałej zmiany.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Pojęcie celu i jego atrybutów

Metoda SMART

Specific - sprecyzowany, konkretny, szczegółowy.

Measurable - mierzalny, jesteśmy w stanie monitorować go i mierzyć.

Achievable – osiągalny.

Realistic – realistyczny, osiągalny za pomocą posiadanych zasobów. Osiągnięcie celu organizacyjnego wymaga zasobów takich, jak kompetencje, środki finansowe, wyposażenie, procedury, itp. **Relevant** - czyli istotny (dla organizacji). Ważne jest stawianie celów dotyczących najważniejszych priorytetów organizacji i adekwatnych do jej strategii działania.

Timely - określony w czasie, wyraźnie sformułowany termin realizacji.

Źródła celów w organizacji

Wszystkie cele realizowane w organizacji powinny być powiązane z jej strategią. Definiując strategię ustala się kierunek działania i rozwoju, a dalej wynikające z tego priorytety. Formując cele organizacji wskazuje się tzw. **pierwszą wiązkę celów**. Na niższych szczeblach zarządzania, źródłem celów są głównie cele przełożonego.

Rodzaje celów

Cele organizacyjne

najważniejsze, definiowane w takiej samej postaci dla wszystkich pracowników objętych ZPC – nie modyfikowane np. ze względu na poszczególne departamenty lub poziomy w hierarchii organizacji.

Cele wspólne

ustalane przez kierownictwo naczelne po zdefiniowaniu celów strategicznych, na pierwszym etapie kaskadowania. Kaskadowane poprzez podział, np. cel budżetowy dzielony jest na części budżetu przypadające danemu kierownikowi.

Cele zespołowe

Cele te dotyczą grupy pracowników. Wszyscy otrzymują jednakowo zdefiniowany cel. Różna może być waga w zależności od jego wpływu na realizację celu lub od jego związku z innymi postawionymi celami.

Cele indywidualne

Cele kierownika ustalone na podstawie celów jego przełożonego. Muszą wynikać ze strategii organizacji.

Zależność celów od strategii

- proces stawiania celów w organizacji

Proces stawiania celów rozpoczyna się od określenia strategii organizacji. Kolejnym krokiem jest wyznaczenie celów dla dyrektorów oraz dla naczelników podległych dyrektorom. Z kolei każdy naczelnik wyznacza swoim podwładnym cele na podstawie tych, które sam otrzymał od swojego przełożonego. Cele podwładnych muszą wynikać z celów przełożonego. Proces ten nazywany jest **kaskadowaniem**. W ZPC istotnym elementem jest uporządkowanie priorytetów i wyznaczenie celów operacyjnych, które będą sposobem realizacji strategii organizacji, maksymalizując szansę uzyskania celów strategicznych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Analiza celów strategicznych i tworzenie pierwszej wiązki celów

Pierwsza wiązka celów

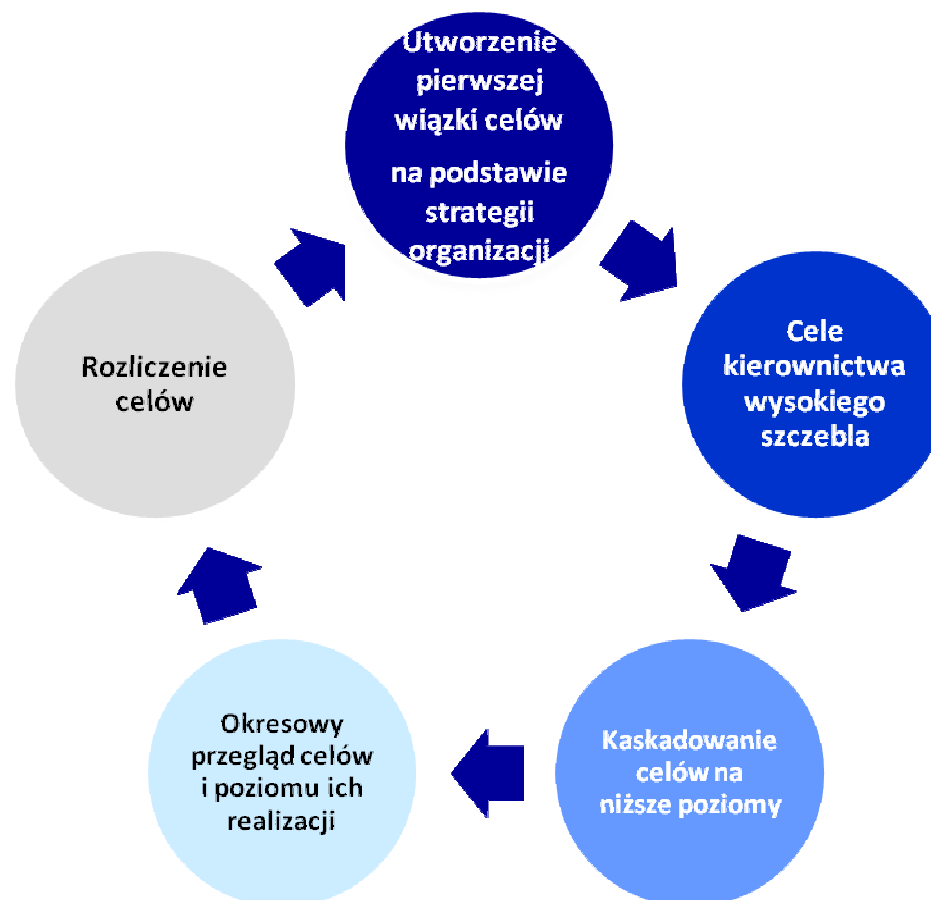
Tworzenie celów rozpoczyna się od przekształcenia strategii organizacji na cele kierownictwa organizacji. Powstaje w ten sposób tzw. **pierwsza wiązka celów**, czyli cele podstawowe. Może powstać kilka lub kilkanaście celów. Na tej podstawie ustalane są cele indywidualne dla członków kierownictwa. Jest to pierwszy etap kaskadowania.

Kaskadowanie celów

Istotą kaskadowania celów jest stawianie podwładnym celów otrzymanych od przełożonego. Kierownik stawia sobie pytanie: ***co mój podwładny musi osiągnąć, abym zrealizował swój cel?*** Kaskadowanie jest delegowaniem odpowiedzialności za rezultat.

Roczny cykl stawiania i rozliczania celów

Hierarchizacja celów

Proces, w wyniku którego ogólnie określone aspiracje zostają przełożone na konkretne działania zmierzające do osiągnięcia założonych celów strategicznych – zwykle konkretny poziom hierarchii celów jest ściśle powiązany z konkretnym poziomem zarządzania w organizacji

- Cele strategiczne (najwyższe kierownictwo)
- Cele taktyczne (dyrektorzy departamentów, biur i delegatur)
- Cele operacyjne (naczelnicy)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Klasyfikacja celów

Cele ogólne → cele cząstkowe
(drzewo celów)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Klasyfikacja celów

Chronologia celów → ścieżka projektowa

Cel 1 → Cel 2 → Cel 3 → **Cel finalny**

Klasyfikacja celów

Hierarchia ważności i terminowości

Ważne i pilne

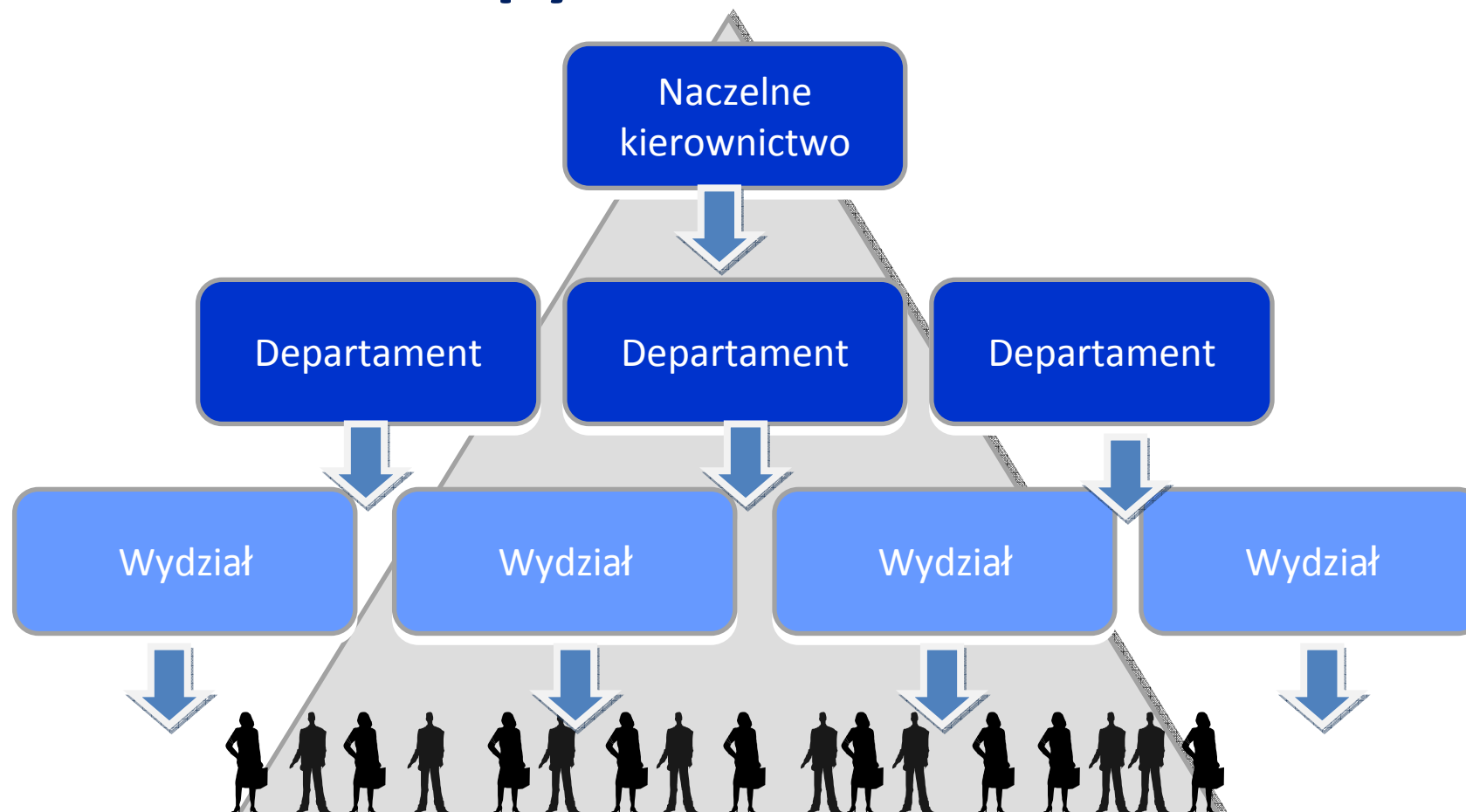
Ważne i niepilne

Nieważne i pilne

**Nieważne
i niepilne**

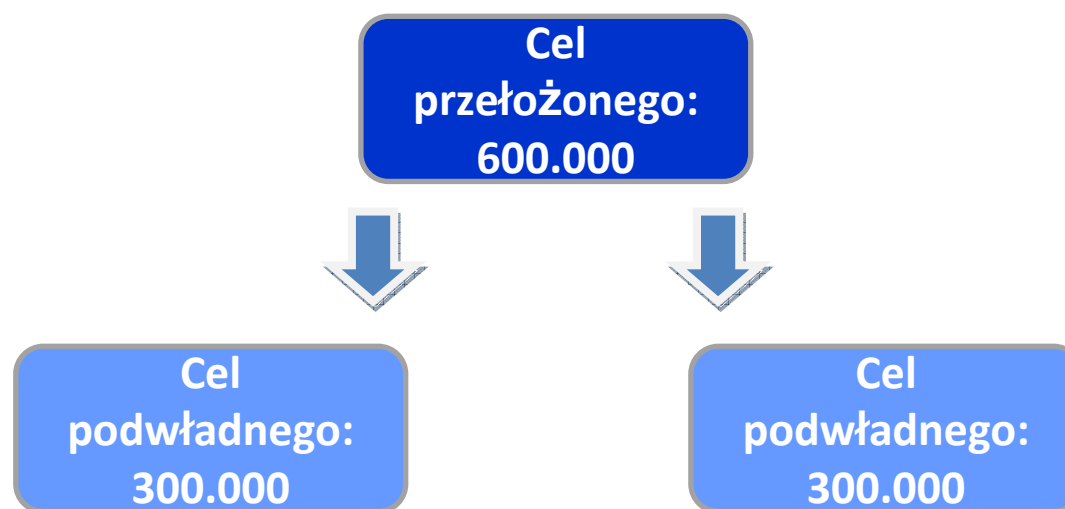
Etapy kaskadowania

Metody kaskadowania (1)

Podział targetu

Metody kaskadowania (2)

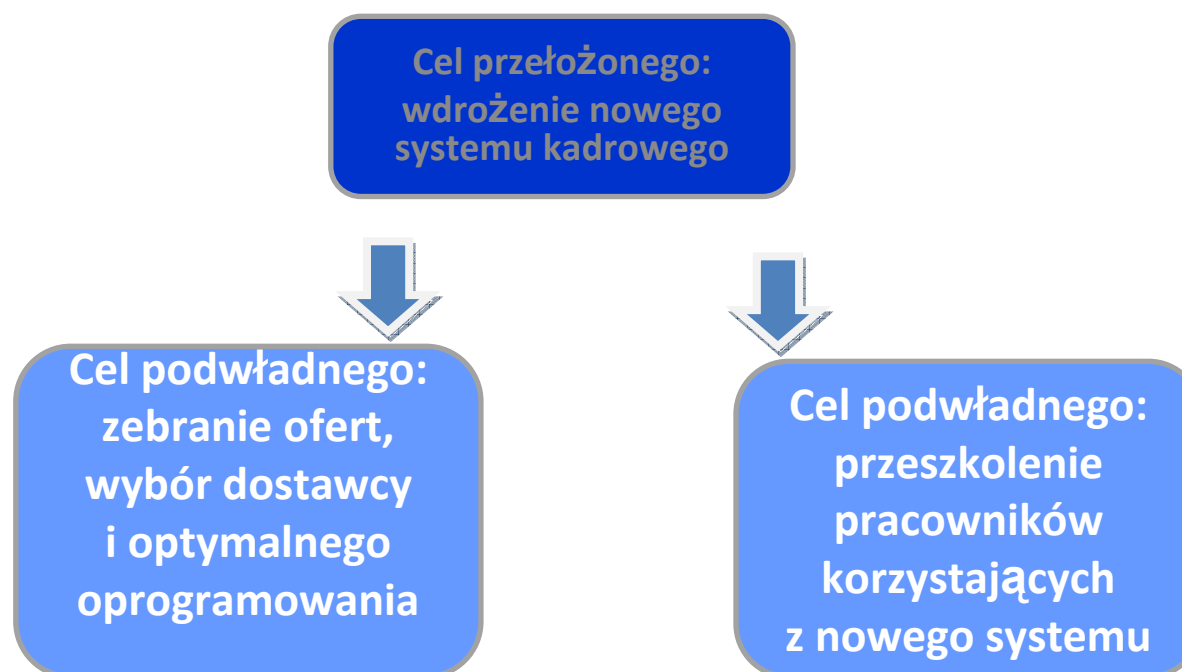
Podział składowych

Metody kaskadowania (3)

Operacjonalizacja

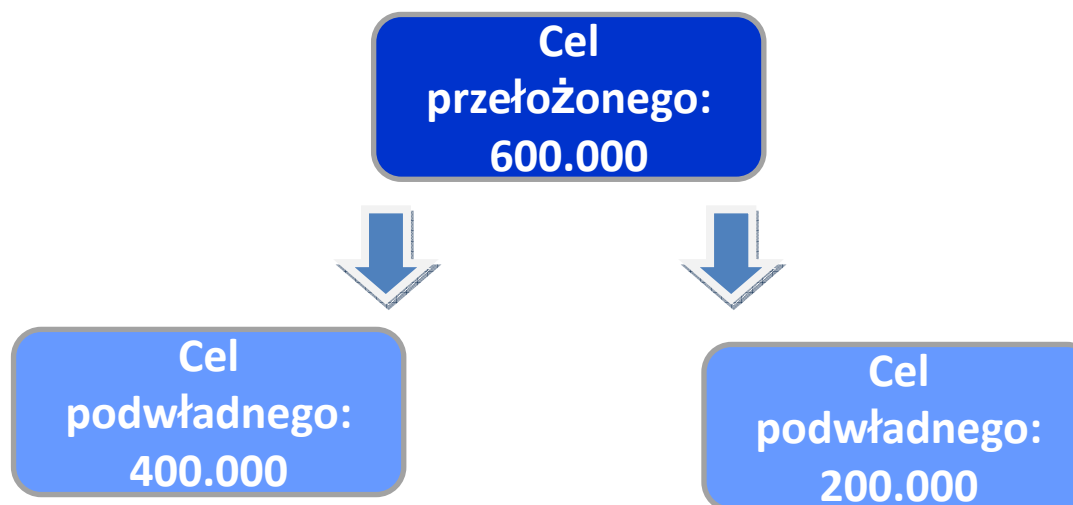

CELE ZESPOŁOWE I INDYWIDUALNE

Kryteria podziału zadań

Podział targetu

- *Możliwości pracowników*
- *Zróżnicowanie „terenu” działania*

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

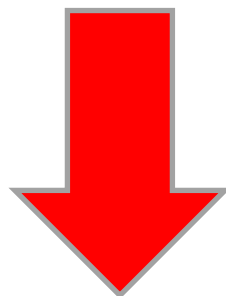
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Metody komunikowania celów (1)

Tryb informacyjny

Przełożony definiuje cele

Podwładny

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

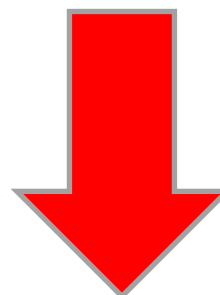
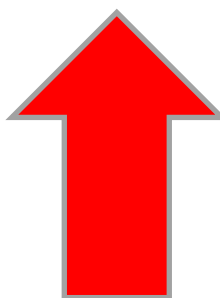
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Metody komunikowania celów (2)

Tryb konsultacyjny

Przełożony

Gotowość
do korekty
celów

Podwładny

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Metody komunikowania celów (3)

Tryb partycypacyjny

Przełożony

Podwładny stawia cele

Cele i właściwie dobrane mierniki

- ✓ O poprawności zdefiniowania celu w ZPC, oprócz metodologii SMART, decyduje jego związek z celami przełożonego.
- ✓ Nie ma dobrych i złych wskaźników, są dobrze lub źle dobrane wskaźniki do celu.

Rodzaje wskaźników

Wskaźniki stanowią miarę poziomu realizacji celu. W ZPC przypisuje się zazwyczaj 1 do 2 wskaźników dotyczących jednego celu.

Według Michaela Armstronga przy definiowaniu wskaźników należy pamiętać, aby:

- mierniki dotyczyły **wyników**, a nie podjętych wysiłków,
- mierniki powinny być **obserwowalne i obiektywne**,
- dane do pomiaru muszą być **dostępne**,
- warto wykorzystywać **istniejące mierniki**.

Wybór wskaźników do oceny działania (1)

1. Zidentyfikowanie wszystkich wskaźników realizacji celu.
2. Wyselekcjonowanie wskaźników najlepiej oddających realizację celu.
3. Wybór głównego, najważniejszego wskaźnika realizacji.
4. Po zakończeniu okresu rozliczeniowego analiza wskaźników, ewentualna ich zmiana.

Wybór wskaźników do oceny działania (2)

Przystępując do określania właściwego wskaźnika dla danego celu warto odpowiedzieć na pytania:

- 1. Co chcę osiągnąć realizując dany cel?**
- 2. Po czym poznam, że dany cel został osiągnięty?**
- 3. Co się powinno zmienić na skutek realizacji celu?**

Przykłady wskaźników

- **Ilościowe**, np. czas realizacji projektu, odsetek projektów zakończonych sukcesem.
- **Jakościowe**, np. zewnętrzna ocena: 360 lub sędziowie kompetentni.
- **Bezpośrednie** , np. ankieta satysfakcji klienta.
- **Pośrednie**, np. liczba skarg.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Przykłady wskaźników

Wskaźniki finansowe (wyrażone w walucie lub %):

- wartość bezwzględna (w zł)
- wartości procentowe (%), np. udział kosztu częściowego w koszcie całkowitym
- wzrost w procentach (%)
- wzrost (w zł)

Przykłady wskaźników

- mierzalne wskaźniki do celów jakościowych

Są tak samo mierzalne, jak wskaźniki do celów ilościowych.

- wyniki testów
- liczba błędów
- ilość konsultacji z wynikiem pozytywnym
- opinia
- liczba przeszkolonych pracowników

Po czym poznam, że cel został osiągnięty?

Przykłady wskaźników - mierzalne wskaźniki do celów jakościowych

„Napisanie raportu na temat ... przygotowanego do dn. ...”

- **Poszukiwanie wskaźnika:** raport przygotowany z należytą starannością poznam po liczbie cytowanych źródeł
- **Wskaźnik:** wykorzystanie 5 różnych źródeł pisanych oraz min. 2 źródła statystyczne.

Przykłady błędnie zdefiniowanych celów i wskaźników

Błędnie zdefiniowane cele	Błędne wskaźniki
Skuteczne i terminowe realizowanie zadań.	Opis realizowanych zadań.
Zapewnienie sprawnej realizacji zadań.	Ilość wykonanych zadań w ciągu 1 tygodnia.
Przygotowanie rzetelnej ekspertyzy dotyczącej efektywności pracy wydziału.	Powstanie ekspertyzy.
Skrócenie czasu dokonywania analiz i wydawanych opinii w porównaniu innych działów.	Skrócenie czasu do 2 dni.
Unikanie sytuacji konfliktowych w dziale .	Ilość godzin szkoleń z zakresu komunikacji.

Kontrola i ocena realizacji celów

Rola przełożonego

Etap realizacji zadania	Czynności
Rozpoczęcie	<ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie celów • Ustalenie kryteriów oceny • Ustalenie terminów oceny kolejnych etapów
Realizacja	<ul style="list-style-type: none"> • Zebranie informacji o poziomie realizacji kolejnego etapu • Uzyskanie opinii podwładnego co do realizacji (np. trudności) • Udzielenie podwładnemu informacji zwrotnej o jego działaniach (+ i -) • Ustalenie działań zaradczych (w tym własne zaangażowanie)
Zakończenie	<ul style="list-style-type: none"> • Zebranie informacji o poziomie realizacji kolejnego etapu • Uzyskanie opinii podwładnego co do realizacji (np. trudności) • Udzielenie podwładnemu informacji zwrotnej o jego działaniach (+ i -) • Ustalenie działań rozwojowych • Ewentualne ustalenie kolejnych celów

Arkusz oceny

zakres i podstawowa zawartość

Metryczka - podstawowe dane o pracowniku, jednostce organizacyjnej i bezpośrednim przełożonym.

Określone celów - definicja celu oraz rezultat, jaki ma być uzyskany, wskaźnik/i wykonania.

Termin realizacji - doprecyzowanie czasu realizacji celu.

Waga - przypisanie znaczenia realizacji danego celu w stosunku do innych celów. Na poziom zaangażowania pracownika w realizację danego celu wpływają, m. in.:

- ✓ pilność celu
- ✓ trudność celu
- ✓ złożoność i czas realizacji celu
- ✓ czy pracownik chętnie wykonuje dane zadania i czy utożsamia się z celem.

Cele o wyższej wadze będą realizowane z większym zaangażowaniem. Trudnym i złożonym oraz mało motywującym celem powinniśmy nadać wyższą wagę.

Wynik realizacji – w %, z uwzględnieniem wagi (%), wskaźników realizacji (%)

Podsumowanie realizacji – określenie, na ile stopień realizacji celu jest satysfakcjonujący, wszelkie uwagi dotyczące stopnia realizacji celu (np. zewnętrzny kontekst) .

Arkusz celów - przykład

Dane pracownika							
Imię i nazwisko				Stanowisko			
Imię i nazwisko bezpośredniego przełożonego				Okres oceny			
CELE							
Lp.	Cel	Miernik (kryteria oceny) Metoda oceny	Oczekiwany poziom realizacji	Termin realizacji	Waga celu/zadania	Ocena wykonania	Uwagi
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
Podpis pracownika				Ocena całościowa (śr. ważona)			
Podpis przełożonego				Data			

Koncepcje motywacji (McGregora)

TEORIA X

- Człowiek nie lubi pracy i będzie jej unikał.
- Człowieka trzeba zmuszać lub przekupywać, by podjął należyte wysiłki.
- Człowiekiem trzeba kierować, gdyż nie przyjmuje odpowiedzialności, lecz jej unika.
- Człowiek jest motywowany głównie przez pieniądze.
- Człowiek jest motywowany głównie przez obawę o bezpieczeństwo.
- Ludzie na ogół nie są twórczy - nie dotyczy to jedynie obchodzenia zasad zarządzania

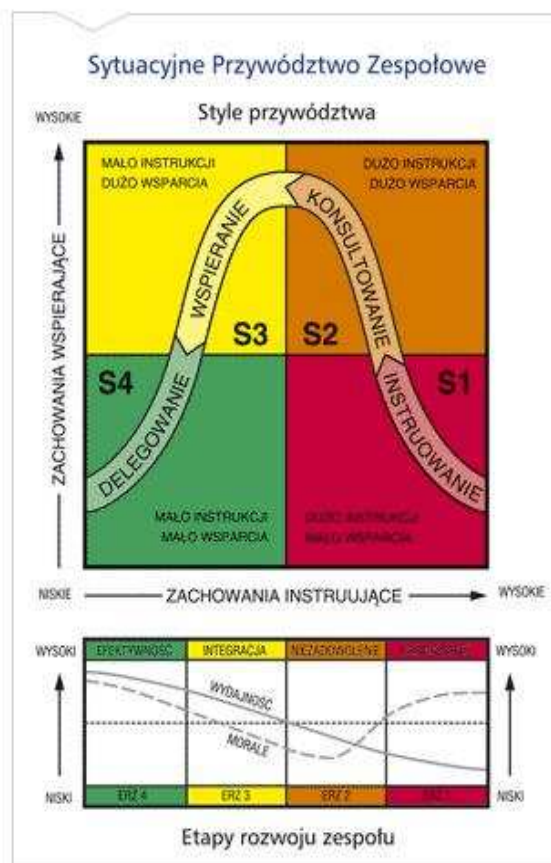
TEORIA Y

- Praca jest niezbędna dla rozwoju psychologicznego człowieka.
- Człowiek chce się interesować pracą, w odpowiednich warunkach może się nią cieszyć.
- Człowiek sam się kieruje w stronę celów.
- W odpowiednich warunkach człowiek poszukuje odpowiedzialności i przyjmuje ją.
- Dyscyplina wewn. jest bardziej skuteczna i może być surowa niż dyscyplina zewnętrzna.
- W odpowiednich warunkach człowiek jest motywowany pragnieniem zrealizowania swojego potencjału.
- Twórczość i pomysłowość są powszechne i na ogół niedostatecznie wykorzystywane.

Koncepcje motywacji

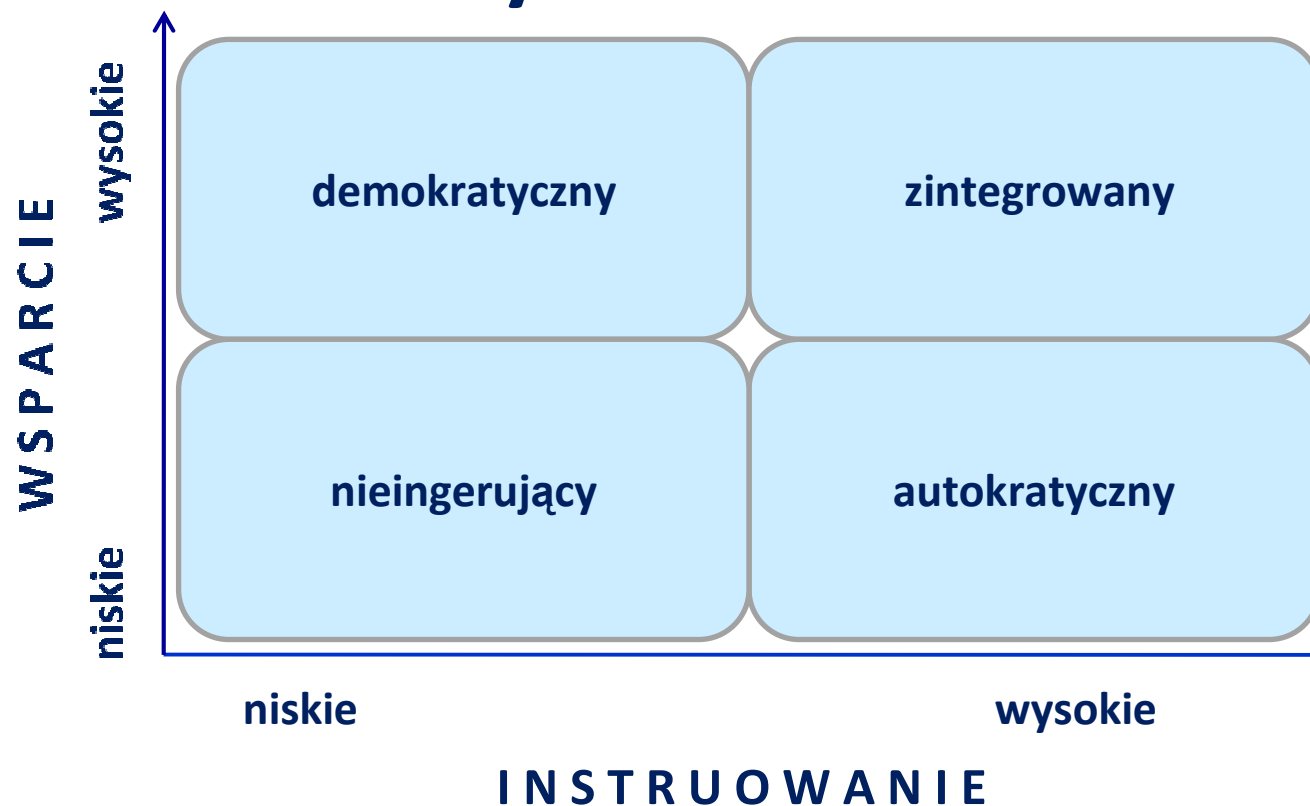
Przywództwo sytuacyjne Blancharda

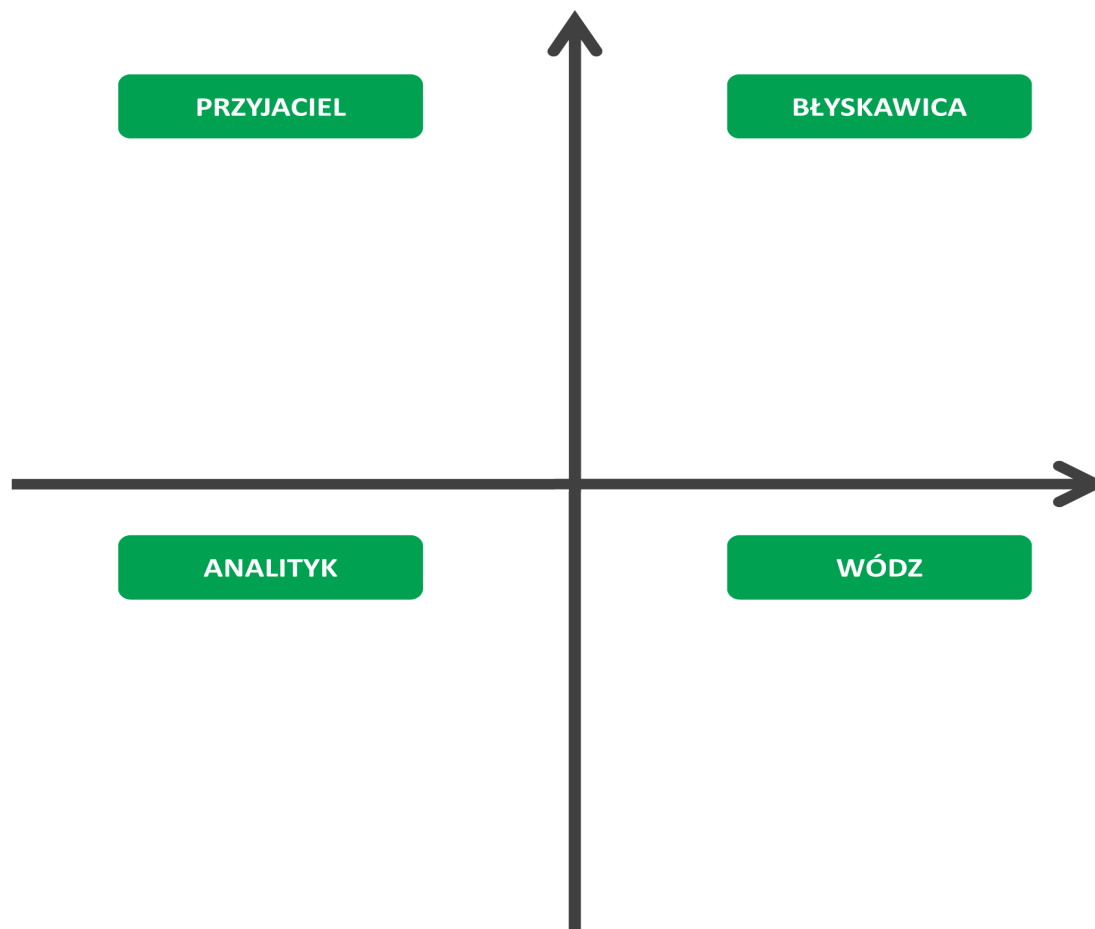

Przywódstwo sytuacyjne Blancharda – styl menedżerski

Style komunikacji społecznej

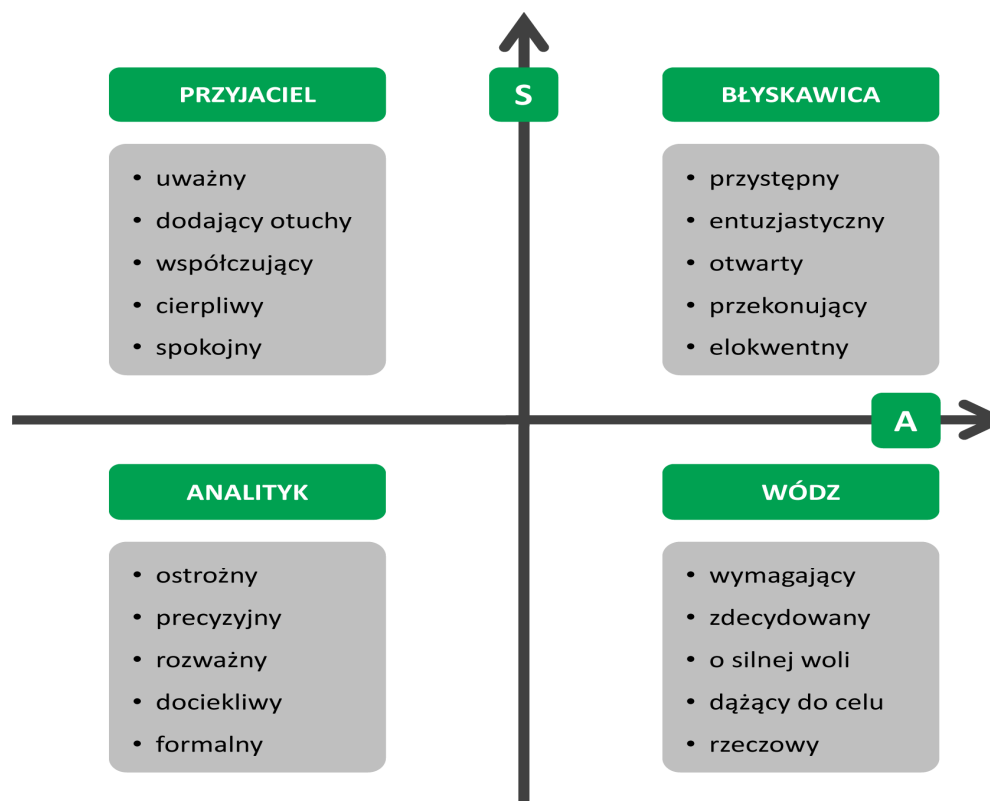

Style komunikacji społecznej

Style społeczne – różnice w postrzeganiu społecznym

Jak widzimy siebie?

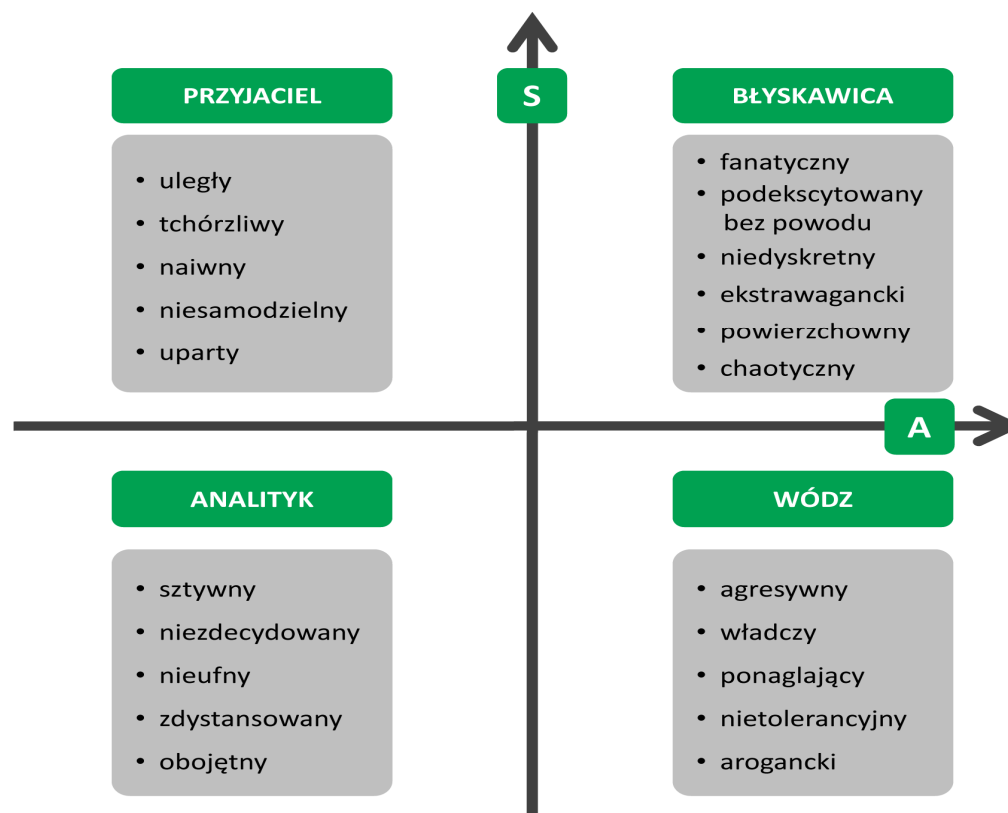

Style komunikacji społecznej

Style społeczne – różnice w postrzeganiu społecznym

Jak widzą nas inni?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Expose szefa

Kiedy jest niezbędne:

- szef tworzy nowy zespół,
- szef obejmuje kierownictwo w istniejącej grupie,
- awans wewnętrzny w grupie,
- zatrudnienie nowego pracownika,
- szef lub organizacja zmienia hierarchię wartości, priorytety działania.

Expose szefa c.d.

Zawartość:

- **Przedstawienie intencji** – powód, np. wdrożenie uprawnień w ZPC.
- **Określenie minimalnych granic** czyli zachowań tolerowanych u podwładnych.
- **Wskazanie maksymalnych preferencji** czyli postaw, wykraczających poza obowiązek, które szczególnie będą doceniane.
- **Zamknięcie expose** i zaproszenie do wyjaśniania ewentualnych wątpliwości .

Komunikowanie celu – uzgadnianie celu i warunków jego realizacji

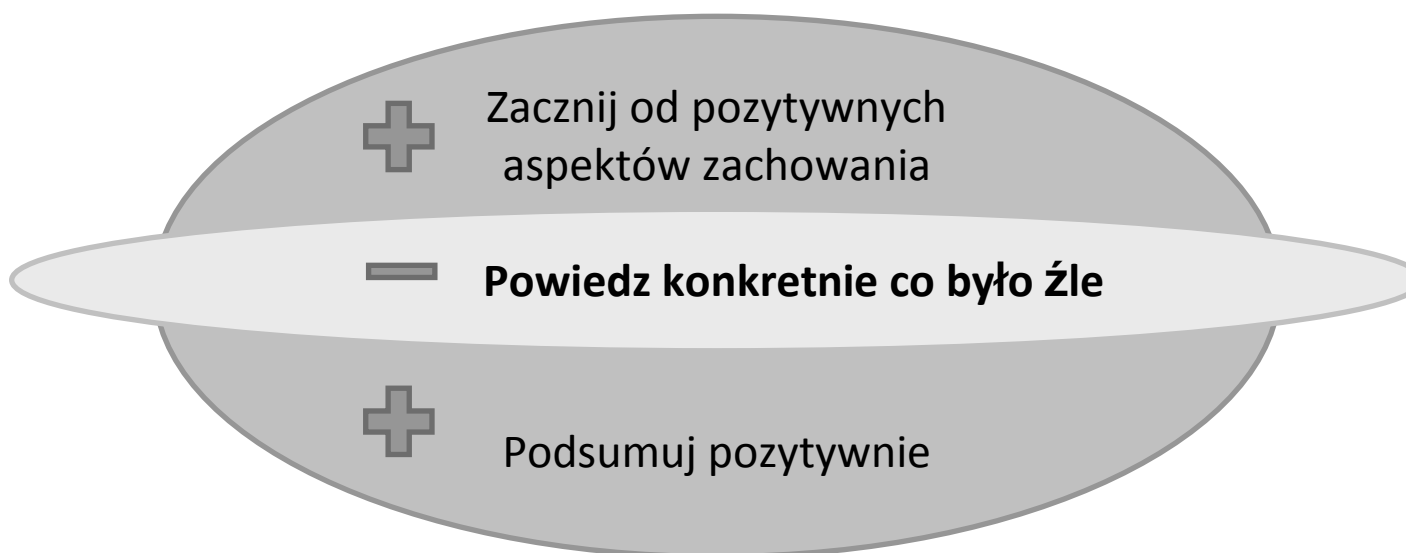
Uzgodnienie celu – zgodność z zasadą SMART, ustalenie zasad i terminów oceny, ustalenie sposobu komunikacji, ustalenie roli przełożonego.

Rozmowa monitorująca – przywołanie wartości wskaźników realizacji, wysłuchanie opinii podwładnego, informacja zwrotna, ustalenie ewentualnych działań zaradczych.

Rozmowa oceniająca - przywołanie wartości wskaźników realizacji, wysłuchanie opinii podwładnego, informacja zwrotna, ustalenie ewentualnych działań rozwojowych, poinformowanie o terminie ustalenia kolejnych celów.

Modele udzielania informacji zwrotnych

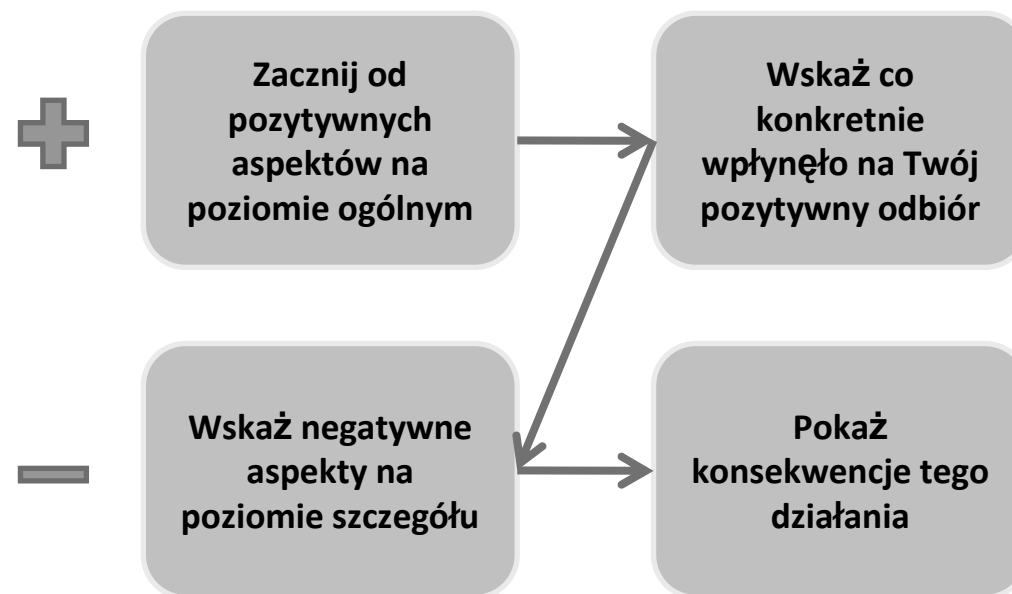

model „kanapki”

Modele udzielania informacji zwrotnych

model „Z”

System nagród w ZPC

- Dobrze postawiony cel jest motywujący sam w sobie.
- Pracownik wie, co ma osiągnąć, z czego będzie rozliczany.
- Kryteria przyznania nagrody powinny być ustalone na wstępie.
- Nagradzane są ponadprzeciętne osiągnięcia.
- Zmiana = nagroda, brak zmiany = brak nagrody

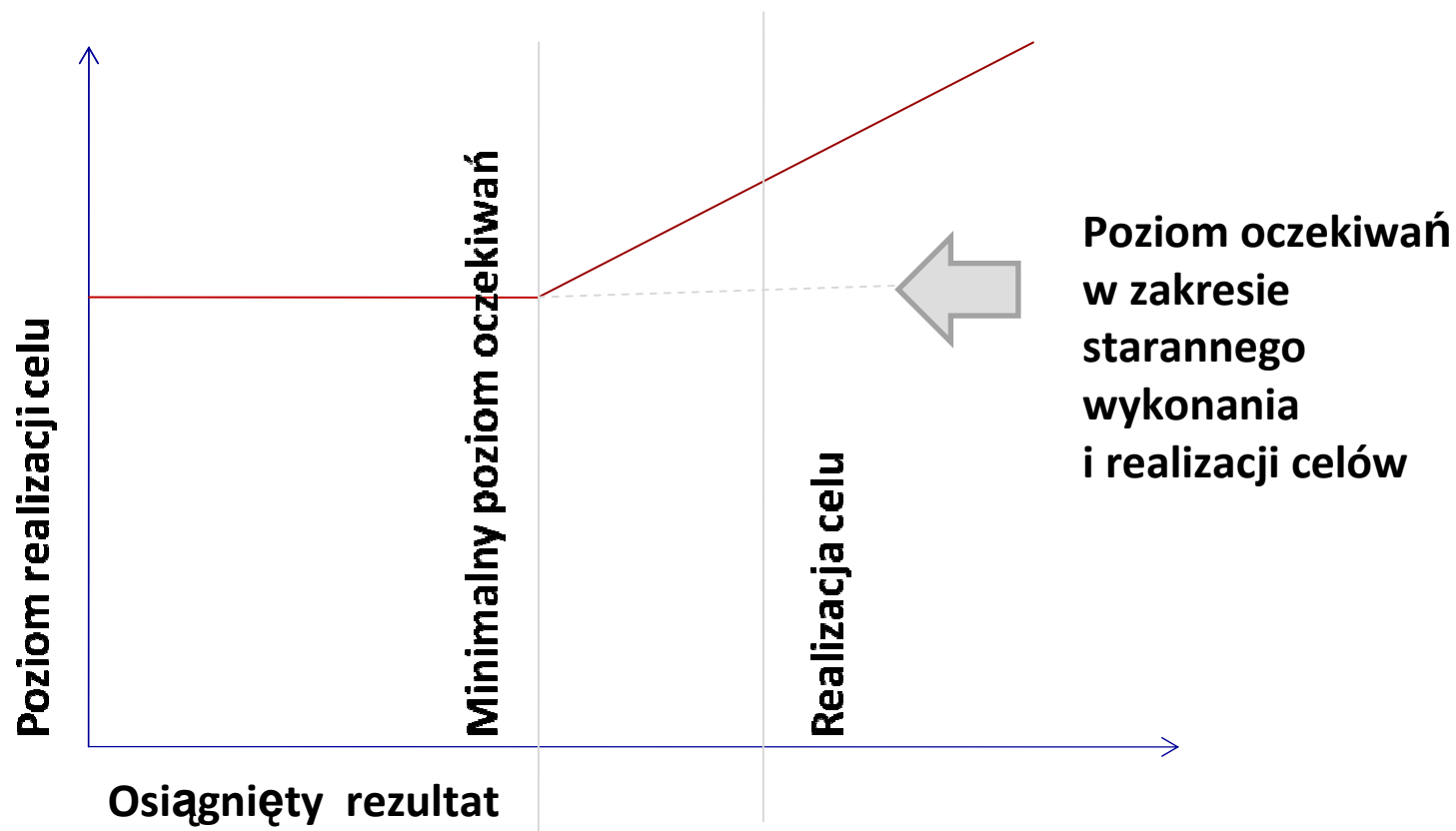
System nagród w ZPC

- Nagrody dotyczą osiągniętej zmiany.
- Mają charakter informacyjny (wzmacniają pożądane rezultaty).
- Ograniczanie wysokości nagrody - wysokie nagrody powodują koncentrację na działaniach i celach krótkoterminowych.
- Nagrody niezagwarantowane żadną procedurą nie podnoszą konkurencyjności wynagrodzeń i nie motywują.

System nagród a realizacja celów

System nagród

- Premie za poziom realizacji - kij a marchewka – teoria wzmocnienia (konsekwencja kija i nieregularność marchewki, działania „od” i „do”)
- Teoria potrzeb Maslowa
  - Samorealizacja
  - Uznanie
  - przynależność
  - Bezpieczeństwo
  - Potrzeby podstawowe
- Nastawienie przełożonego, a wynik

Bibliografia

- Amstrong M., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2000.
- Blanchard K., Przywództwo wyższego stopnia, PWN, Warszawa 2009.
- Drucker P. F., Praktyka zarządzania, Nowoczesność, Warszawa 1994.
- Reinfuss R., MBO prosta i skuteczna technika zarządzania Twoją firmą, Helion, Gliwice 2009.
- Rostkowski T., Nowoczesne metody zarządzania zasobami ludzkimi, Difin, Warszawa 2004.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dziękujemy za uwagę!